

CHUYỆN NHÀ Ở

Nguyễn Văn Hiếu

Anh vẫn nghĩ những ngày mùa đông buốt lạnh bên bếp lửa hồng thường bàn tay lạnh vì sao mãi vẫn chưa ấm bây giờ? Có phải những giọt sương còn đọng lại trong hồn thu xưa còn vương vấn với thời gian hay có phải chập chờn trong ký ức ngàn xưa vẫn nối với ngàn sau trong mái nhà tất cả vẫn nhiệm mầu. Anh trở về sau một chuyến đi, tóc sương vương bụi nghĩ suy vương tình. Bởi vì em là một ngọn sóng giấu thân trong lòng biển cả, rồi bất ngờ ập vào vách đá thét gọi thỉnh không để anh làm nhà trên cát. Em hãy đến đây cùng ngồi bên nhau để nghe lại một đoạn cay đắng gọi tìm trong thơ

*Khi nhớ mình ta muốn ghé ta thăm
Ngôi nhà gần ngôi nhà xa vạn dặm
Con đường tình cờ có cội nguồn sâu thẳm
Từ sinh cung có bà mẹ mệnh mông
Ai xui nhà em cất bên kia sông
Khiến đời anh cứ mãi qua cầu cứ treo lên dốc
Bầu trời quá cao phải chăng lòng mình quá thấp
Chiều mù sương vì tình yêu mù sương
Ai xui ngôi nhà em cất giữa ngã tư đường
Khiến lòng anh cứ ngập ngừng ba ngã
Con phố thân quen, bất ngờ con phố lạ.*

Thơ Nguyễn Bắc Sơn

Chúng ta gặp nhau bỗng xôn xao sáng bừng tia mắt trong niềm hạnh phúc. Thế rồi em ra đi. Căn nhà đó không còn là một thực tại. Em sợ tháng năm mòn mỏi từng hơi thở màu hoàng hôn xa. Em, có phải người ta sống trên đời phải có nhà ở, người chết cũng phải có nhà ở. Ở miền quê xây mộ rộng rãi phóng khoáng hơn. Ở thành phố có hộp tro xương, đem chôn lại bên gốc hồng, bên bờ đá hay để vào một cái tháp trong chùa. Đã từ lâu "Con người sống cái nhà, thác cái mồ". Thật ra con người sinh ra từ bùn đất, cuối cùng lại hóa thành bùn đất, mới hay cát bụi thương nhau ngủ vui! Nhà ở kiểu nào, trước khi sinh ra, sau khi chết đựng cái gì?

Em thường đổ anh có một chữ gì con người luôn bị vây chung quanh. Chữ "nhốt", em thường nói: nhà ở là để nhốt người. Con người tìm nhà ở, mình tự nhốt mình, có chút gì đó như tự ra đầu thú! Ngày xưa cũng như ngày nay, những người giàu có mua nhà mua đất, mua hàng

dây phố. Và bây giờ những người bình thường bớt tiêu xài để dành mua một căn nhà. Một ý niệm sống mà không có được căn nhà cảm thấy buồn, cần phải "an cư mới lạc nghiệp" nếu không chẳng khác nào tổng thống không quản trị được quốc gia. Tất cả đều mong muốn lao vào mua đất làm nhà, ai cũng lo nhốt, đã nhốt mình, lại còn tìm chỗ để nhốt con cái cháu chắt nữa.

Nhà ở trên đời đã xảy ra nhiều bi kịch, nhiều ngộ nhận. Tại sao con người ai cũng tự tìm chỗ nhốt mình? Nếu không có nhà ở để đóng cửa chính, rồi kéo lại bức màn cửa sổ để tránh những con mắt tò mò; thì dắt nhau vào rừng cây, ra bờ sông đá cuội long lanh, trên trăng thanh dưới có bóng mát, dòng nước phẳng lặng, hoa dại tỏa mùi ngan ngát để chúng ta gặp lại bài hát "Suối mơ" của Văn Cao "Từng hẹn mùa xuân cùng xây nhà bên suối. Nghe suối róc rách trôi hoa lừng hương gió mát. Đàn ai đùa trong khóm lá vàng tươi". Môi trường tuyệt vời biết mấy! Chỉ có tâm hồn và tình yêu lai láng mới không phụ thiên nhiên. Nhưng nếu một ngày không có nhà ở, thì chỗ nào là của em? Chỗ nào lại có thể không là của anh? Chim én bay qua bầu trời chẳng để lại vết tích. Giấc mộng xuân bừng tỉnh chẳng còn hình bóng gì. Cả thế giới này chẳng có thứ gì thuộc về anh và em. Chỉ có không gian ấy thuộc về chúng ta; sẫm một cái đóng, sẫm một cái mở: có thể ngồi ra đó dán đôi mắt vào TV, có thể ngả người lên salon mà thở; ngồi uống một tách cà phê, pha ấm trà ngâm nga lúc nhàn rồi, không một ai quấy rầy.

Chúng ta có những mâu thuẫn trở thành một cố tật. Khi tự do thì muốn nhốt, lúc bị nhốt lại muốn tự do. Những người giàu có hơn có những mấy căn nhà, mỗi căn có nhiều bếp, nhiều toa lét song lại háo hức muốn sống một nơi tự nhiên không tường không nóc; vài bữa, nửa tháng hay cuối năm lại thích đi xa đến vùng biển, lên rừng một chuyến, đi giấy thể thao, nằm dài trên bãi cỏ, bẻ lấy cọng cỏ vuốt ve cắn vào miệng cùng theo bước chân người qua lại như loài cỏ vô tri giác trên bụi đường ngọt ngat tháng năm. Nếu kẻ không có nhà ở, đi vào một hành lang nhỏ khu shopping, một góc công viên dựng thêm những thùng cạt tông, hay dưới gầm cầu, cũng nghĩ bụng: Chỗ này là gian nhà nếu thuộc về mình: thì giường kê ở đâu, bếp đặt chỗ nào? Con người ai cũng được định